

[Kurt Brauer.]

en tak til regimentschefen og forsvarsministeren, som hjalp mig til, at det kunne afvikles. Jeg vil gerne sige til kommende udvalgsmedlemmer, at det er virkelig værd at tage sig det ekstra arbejde på, som det er at tage ud og tale med de menige; dér tror jeg vi kan få noget at vide, og dér tror jeg også forslagsstillerne vil kunne få nogle meget mere præcise ting at vide om, hvad der er behov for i denne sociale sammenhæng, som jeg synes der er tale om.

I øvrigt vil jeg tilsige SF's støtte til et sagligt og hurtigt udvalgsarbejde omkring en forbedring af de værnepligtiges sociale kår.

Kjeld Olesen: Jeg undskylder, hvis det tog lidt tid at komme herop, men jeg skulle lige tørre øjnene efter at have hørt det sidste indlæg.

I øvrigt må jeg på forslagsstillerens vegne, og det vil først og fremmest sige hr. Søgaards, sige tak for modtagelsen også denne gang. Ordføreren for vort parti i dette spørgsmål er forhindret i at være tilstede, og derfor har jeg fået opgaven at komme med et par bemærkninger.

Når jeg siger tak for god modtagelse også denne gang, er det tredje gang, vi har et forslag om disse principper. Første gang var i oktober måned sidste år, anden gang i juni måned i år og nu altså tredje gang.

Det gennemgående princip i forslaget er, at man skal gøre overgangen fra den civile tilværelse til den militære tilværelse så lille og så gnidningsfri som muligt. Dette har også noget at gøre med det, vi mange gange er inde på, når man diskuterer forsvaret, nemlig hele indstillingen til forsvaret. Hvis ikke man har opmærksomheden henledt på, at disse rent materielle og økonomiske forhold er i orden, så tror jeg, at penge, man i øvrigt på mange måder investerer, ikke er investeret rigtigt.

Vi har taget vort udgangspunkt i det såkaldte klimaudvalgs betænkning, og herfra kan jeg citere følgende bemærkning:

„En rimelig aflønning af de værnepligtige vil efter udvalgets opfattelse kunne bidrage til at fjerne de værnepligtiges modvilje mod den byrde, som samfundet lægger på dem, en modvilje, der som of-

test rettes mod forsvaret til alvorlig skade for arbejdsklima og effektivitet.“

Det, vi har peget på rent konkret både i det første forslag og også i det sidste, mest i det sidste, er tanken om de 1.800 kr.

Jeg takker for ministerens bemærkninger til forslaget og noterer mig, at ministeren mener, at for store deles vedkommende kan disse tanker gennemføres rent administrativt; det synes jeg er udmærket.

Forskellen på det første forslag, vi stillede, og dette forslag er den, at vi her ønsker at give vide rammer for ministeren til at finde den rigtige løsning. Vi siger nemlig, at vi tager udgangspunkt i en omlægning af de nuværende naturalydelser til tilbud om sådanne, hvor dette af pædagogiske grunde er ønskeligt, dog under hensyntagen til forsvarets virksomhed i øvrigt. Og vi siger endvidere, som påpeget af flere ordførere, at det er ikke noget, vi forventer kan klares i løbet af ganske kort tid, men det er noget, som må opbygges over nogle år.

Jeg noterede mig også ministerens bemærkninger om møderne og især det sidste møde med talsmændene. Det er klart, at når vi skal finde frem til en ordening, må man tage sådanne betragtninger og udtalelser med ind i billedet. Nu mener jeg ikke, at man må basere hele sin argumentation på et sådant møde med talsmændene; der må videre undersøgelser til, det er for spinkelt et grundlag, selv om man naturligvis må tage det med.

Jeg noterede mig også, at ministeren især i sin redegørelse var inde på kantineforholdene, og de bemærkninger, der her kom, kan vi kun tilslutte os.

Som sagt har der fra starten været megen velvilje over for tankerne og også i dag. Jeg har noteret mig, at det konservative folkeparti vel nok var det af regeringspartierne, der var mest forbeholden over for forslaget, som vi havde stillet det, idet man satte spørgsmålstegn ved, om de 1.800 kr. var det rigtige. Jeg lagde mærke til, at det radikale venstre fandt, at vi ved at præcisere dette med de 1.800 kr. havde strammet forslaget i forhold til tidligere. Man fristes til lige at gøre ordføreren for det radikale venstre opmærksom på, hvad han selv sagde ved en tidligere behandling. Han sagde nemlig: forslaget om en månedsløn